

Galvenie drošības pasākumi mācību iestādēs. Atbildes uz jautājumiem

Līdz ar Covid-19 izplatības piesardzības pasākumiem jaunajā mācību gadā izmaiņas ir skārušas skolu un bērnudārzu ierasto mācību režīmu. Vecākiem jautājumus rada jaunie ierobežojumi. Uz biežāk uzdotajiem jautājumiem sniedzam atbildes.

Gan skolām, gan pirmsskolām ir tiesības patstāvīgi lemt par drošības pasākumiem saistībā ar koronavīrusa izplatību, papildinot iekšējos noteikumus ar kārtību, kas jāievēro gan skolēniem, gan trešajām personām, tostarp vecākiem. Ar tiem var iepazīties iestāžu tīmekļa vietnēs vai pie administrācijas.

- **Galvenie drošības pasākumi pirmsskolās**

Kādas izmaiņas ieviestas bērnudārzos Covid-19 saslimšanas izplatības ierobežošanai?

Iepriekš vecāki varēja atvest bērnu uz grupu, tur viņu pārgērbt, parunāt ar audzinātāju. Šobrīd vecākiem ieeja līdz grupas telpām ir liegta. Pieaugušais bērnu var atvest tikai līdz ieejai grupā un nodot to audzinātājas vai auklītes rokās, kas tālāk mazuļus pārgērbj. Tikai tajās iestādēs, kur garderobe neatrodas grupas telpās, vecākiem ir atļauts pašiem pārgērbt bērnu un aizvest līdz grupas telpas durvīm. Šī kārtība pirmsskolās var atšķirties, to ietekmē katra bērnudārza telpu izvietojums. To regulē iestādes iekšējās kārtības noteikumi. Tāpat līdz Covid-19 izplatības ierobežošanas noteikumu beigām vecāki nevarēs piedalīties kopējos bērnudārza pasākumos un svētkos.

Ko drīkst ņemt līdzi uz bērnudārzu?

Uz bērnudārzu drīkst ņemt līdzi maiņas drēbes un apavus. Tā saucamās “mīļlietas” šajā laikā ieteicams neņemt līdzi. Taču mazuļi, kuri bērnudārznieka gaitas tikai uzsāk, dodoties diendusā, var paņemt mantiņu, kas viņos rada mājas sajūtu.

Vai bērnudārza vadībai ir tiesības rīkot vecāku sapulces iestādes telpās?

Jā. Sapulces ieteicams ir organizēt aktu zālē vai telpās, kur starp klātesošajiem var ievērot distanci. Ja iestādei tādas iespējas nav, tad sapulces var organizēt arī grupas telpās, tikai vecākiem ir jāierodas sejas maskās un jāpārvelk bahilas.

Vecāki uztraucas, vai viņiem būs liegta iespēja adaptācijas periodā būt kopā ar savu mazuli, kurš pirmo reizi uzsāk bērnudārza gaitas. Vai tā ir tiesa?

Adaptācijas laikā vecāki mazuli var pavadīt līdz grupas telpām, bet pie nosacījuma, ka vecāki ir sejas maskā un ar bahilām kājās.

Cik dienas bērns var atrasties mājās, lai bērnudārzā nebūtu jāiesniedz ārsta zīme par bērna veselības stāvokli?

Ārsta zīme ir jāiesniedz tikai tad, ja bērns ir slimojis vai no bērnudārza devies prom ar kādām saslimšanas pazīmēm.

- **Galvenie drošības pasākumi skolās**

Kā jārikojas pedagogam, ja klasē ieradies skolēns ar saslimšanas simptomiem?

Ja skolotājs ievēro skolēnu ar kādām infekcijas saslimšanas pazīmēm, viņš audzēknim izsniedz sejas masku un nogādā saslimušo uz izolētu telpu, kas nav medmāsas kabinets, lai tur sagaidītu uz skolu izsauktos vecākus. Šis noteikums attiecas uz visiem – kā pirmklasniekiem tā 12. klašu audzēkņiem. Protams, bērnam var būt vienkārši saaukstēšanās nevis saslimšana ar koronavīrusu, bet visiem šajā mācību gadā (vai pēc Slimības un profilakses kontroles centra – SPKC - jaunām norādēm) būs jāreaģē pēc šāda ieteikuma.

Vai skolēns var apmeklēt skolu, ja viņš ir bijis kontaktā ar kādu Covid-19 saslimušo? Vai skola atļaus šādam bērnam ierasties klasē?

Lēmumu par to nepieņems ne skola un arī ne vecāki, bet SPKC darbinieki. Ja viņi noteiks, ka skolēnam jābūt mājas karantīnā, tad skolai būs jānodrošina attālināta mācīšanās. Pēc mājas karantīnas skolēns varēs atgriezties atpakaļ skolā, uzrādot ārsta zīmi par savu veselības stāvokli.

Vai SPKC informē iestādes par tiem bērniem, kuri ir iebraukuši Latvijā no valstīm, kas augstā sabiedrības veselības apdraudējuma dēļ ir ieviestas “sarkanajā” vai “dzeltenajā” sarakstā?

Nē. SPKC skolu informē tikai par tiem bērniem, kuri ir saslimuši ar Covid-19 vai kuri ir bijuši kontaktā ar slimojošu personu un tāpēc ir spiesti ievērot izolāciju vai mājas karantīnu.

Ja no klases ir kāds saslimušais ar Covid-19, vai visai klasei ir jānododas pašizolācijā?

Arī šajā situācijā iestādes direktoram norādes sniegs SPKC. Ja visai klasei būs jānododas mājas karantīnā, tad konkrēta klase mācību procesa nodrošināšanai pāries uz C modeli – kad mācības notiek tikai attālināti. Viena saslimušā bērna dēļ visai skolai visticamāk nebūs jānododas mājas karantīnā.

Vai skolēniem, kuri būs atradušies pašizolācijā, atsākot skolas gaitas, vajadzēs iesniegt ārsta zīmi par veselības stāvokli?

Nē. Atgriežoties no pašizolācijas, ārsta zīme nav vajadzīga.

Kā skolā izpaužas profilakses pasākumi?

Bērni visu mācību laiku atrodas vienā klasē, mācību stundu grafiks tiek plānots tā, lai dažādas klases starpbrīžos koridoros neuzturētos vienlaicīgi. Klases vēdināšanas laikā, kas jau ierasti notiek starpbrīdī, skolēniem jāatrodas koridorā, nevis jāsēž virsdrēbēs klases telpā.

Tāpat skolas vadība nozīmē pedagogus, kuri ir atbildīgi par to, lai tualetēs nedrūzmētos liels skaits audzēkņu. Visas mācību iestādes ir nodrošinātas ar dezinfekcijas līdzekļiem.

Kur bērni pārgērbjas?

Plānojot audzēkņu plūsmu, skolas var dažādi risināt šo jautājumu – dažas klases var apģērbu atstāt savā mācību telpā, bet citas – garderobē, tā regulējot, lai skolēniem nav ilgstoša kontakta ar citu klašu audzēkņiem.

Kāpēc dažās skolās ir pagarinātās dienas grupas, bet citas no tām ir atteikušās?

Pagarinātās dienas grupas valstī nav noteiktas kā obligātas. Rīgas pašvaldība savās iestādēs jau vairākus gadus piešķir finansējumu pagarinātās dienas grupas nodrošināšanai 1. un 2. klašu audzēkņiem. Pagarinātās dienas grupā parasti sanāk bērni no vairākām klasēm, tāpēc pedagogam ir jānodrošina bērnu izsēdināšana atbilstoši SPKC rekomendācijām.

Vai skolās ir mainīts telpu uzkopšanas grafiks?

Jā, tas krasi atšķiras no iepriekšējā. Iepriekš apkopējas skolu tīrīja reizi dienā, tagad uzkopšana ar speciāliem dezinfekcijas līdzekļiem jāveic vairākas reizes dienā. Šogad telpu uzkopšanas noteikumi atrunāti līdz sīkumiem –pat līdz tam, cik reizes dienā jāmazgā klases telpu durvju rokturi.

Par ēdināšanu, mācoties attālināti?

Lai sabalansētu mācību procesa organizēšanu un epidemioloģisko prasību ievērošanu Rīgas pašvaldības skolās mācības notiek izvēloties kādu no Izglītības un zinātnes ministrijas rekomendētajiem mācību procesa īstenošanas modeļiem, arī skolēnu ēdināšanas pakalpojums notiks saskaņā ar šiem modeļiem, gan klātienē – siltas pusdienas, gan attālināti – nodrošinot pārtikas pakas. Ja bērni mācīsies attālināti, tad izglītības iestādēm sadarbībā ar ēdināšanas pakalpojuma sniedzējiem būs jāorganizē pārtikas paku komplektēšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un to izsniegšana.

- Pasākumi, kas attiecināmi uz visām izglītības iestādēm

Vai šajā mācību gadā notiks interešu izglītības nodarbības?

Interešu izglītības pulciņiem jaunais mācību gads prasīs sarežģītāku nodarbību plānošanu nekā iepriekš. Ņemot vērā, ka skolās mācību stundas sāksies ar laika nobīdi un dažviet notiks arī divās maiņās, saplānot nodarbību grafiku ir grūtākais no uzdevumiem. Labā ziņa ir tā, ka interešu izglītības programmas bērni un jaunieši turpinās apgūt, kaut rekomendācijās ir norādes par audzēkņu dalīšanu skaitliski mazākās grupās. Savā darbā interešu izglītības pedagogi izmantos visas metodes – strādās telpās, brīvā dabā un attālināti, ja tas būs nepieciešams.

Vai iestādēm ir tiesības jautāt par bērnu un viņa ģimenes kontaktu ar Covid-19 saslimušajiem vai atgriešanos no Covid-19 “sarkanajā” un “dzeltenajā” sarakstā esošām valstīm?

Izglītības iestādes nav tiesīgas pieprasīt audzēkņu vecākiem apliecinājumus par bērna un ģimenes atgriešanos no ārvalstīm, kontaktu ar Covid-19 saslimušajiem vai kontaktpersonām, kā arī iestādes audzēkņu Covid-19 testu analīzes. Minētā norma attiecināma arī uz nepilngadīgajām personām, kuras saņem maksas vai bezatlīdzības pakalpojumus izglītības iestāžu sporta bāzēs un peldbaseinos.

Kā atpazīt iespējamu saslimšanu ar Covid-19 no citām slimībām, tostarp hroniskām vai alerģiskām?

Kopumā par Covid-19 saslimšanu var liecināt 11 simptomi, bet var būt tikai viens simptoms, turklāt neizteikts. Simptomi var būt paaugstināta temperatūra, iesnas, klepus, galvassāpēs, gastroenterālas problēmas un citi. Līdzīgi simptomi ir arī citām vīrusu infekcijām, piemēram, gripai, kā arī hroniskām slimībām. Tāpēc nav mērķtiecīgi ik dienu skolā vai bērnudārzā pārbaudīt, vai bērniem nav simptomu. Mediķi iesaka, ja bērns klepo un viņam ir iesnas, bet nav temperatūras, noteikti nevajag skolēnu identificēt kā slimu un sūtīt mājās. Apsārtis kakls arī nav iemesls neiet uz mācību iestādi, jo tas tāds var būt dažādu iemeslu dēļ. Savukārt, ja zināms, ka bērns vai viņa tuvinieki atgriezušies no valsts, kas iekļauta Covid-19 vairāk skarto valstu sarakstā, tad gan pie šādiem simptomiem ir pamats aizdomām par Covid-19 infekciju.

Rīgas domes Izglītības kultūras un sporta departaments aicina būt katram atbildīgam par savu un apkārtējo epidemioloģisko drošību.